

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Пенко Господинов

член на научно жури в конкурса за **професор** по сценография

*Област на висшето образование 8. Изкуства, професионално направление
8.4. Театрално и филмово изкуство, научна специалност Театрознание и
театрално изкуство*

От подадените от кандидата доц. д-р Мира Каланова документи за конкурса, става ясно, че са покрити минималните изисквания на ЗРАСРБ и кандидатурата би могла да бъде разглеждана по същество. Г-жа Каланова прилага: Автобиография, Наукометрична карта с доказателства към нея, Справка за приносите и др. Като доказателствен материал са приложени видеозаписи на спектаклите: „Народът на Вазов“, „Одисей“ и „Коприна“ (и трите в сътрудничество с режисьора Диана Добрева), както и теоретичната разработка „Сцената – карта и територия“.

От биографията на доц. Каланова е видно, че тя е творец с богат практически опит, както в театъра, така и в киното, и в същото време педагог с широко поле на специализация – магистър по изобразително изкуство, специалност сценография, доктор по кинознание и киноизкуство, доцент по екранен дизайн. В момента е ръководител на специалност „Сценография“ към НАТФИЗ „Кр. Сарафов“. Има множество реализирани театрални постановки и филми, за работата си върху които е удостоена със завиден брой национални и международни награди. И тук спирам със строгия административен тон, защото имам лични впечатления и пристрастия към работата на Мира, и като художник в театъра и като педагог, отдаден на студентите и тяхното развитие. Имал съм щастието да работя с нея в няколко постановки, както по класически текстове, така и от съвременни автори и мога от първа ръка да свидетелствам за нейната

безкомпромисна всеотдайност в полза на цялостния художествен резултат. Знам как, още от първия момент на представянето на сценографския и/или костюмографския проект, до премиерата, че и много след това, тя ненатрапчиво, но упорито преследва постигането на цялостния сценичен и визуален образ на спектакъла. Как внимателно взаимодейства с всички, от които зависи това – режисьор, актьори, технически служби и т.н. Как тихо седи в тъмния салон и непрекъснато поправя нещо в своя дигитален помощник. Как непрекъснато разговаря с актьорите по отношение на костюмите или сценографията и бързо поправя ония елементи, които биха попречили на пълноценната актьорска изява, без, разбира се, да прави компромиси по отношение на своята работа. Защото, както казва самата тя: „В театъра публиката вижда картината, не вижда територията. Актьорите виждат територията, не виждат картината. Сценографът, ако това е важно за него, мисли за територията, предначертавайки картината.“ Аз лично, смятам за връх в нейната досегашна работа в театъра, спектаклите ѝ с режисьора Диана Добрева. И съвсем закономерно, тя е приложила към документите за конкурса именно някои от тях. Въпросните спектакли са едни от най-награждаваните и високо оценени от професионалната общност театрални събития от последните години. Спектакли, в които визуалното решение е интегрална и съществена част от цялостното въздействие. Именно в работата си с Диана Добрева доц. Каланова успява в най-пълна степен да разгърне своя мощен талант. Тези спектакли не са възможни без яркото пространствено, светлинно и костюмографско решение на художника.

Теоретичната разработка „Сцената – карта и територия“ е вид осмисляне на досегашната практическа дейност на автора, базирайки се на посочените спектакли. Тя по безапелационен начин доказва дълбочината и мащаба на мислене на Мира Каланова, широкото поле на вдъхновение, в чиято основа е доброто познаване на традициите – в архитектурата, в изобразителното изкуство, във философията и т.н.

В заключение на своето становище искам да се спра накратко върху преподавателската и педагогическа дейност на доц. Каланова. Тя е от преподавателите, с чието присъствие би се гордяла всяка Академия по изкуствата. Загрижен за обучението и развитието на своите студенти педагог. Като ръководител на клас по актьорство, а често и като професионален актьор съм имал възможността на работя с някои от

нейните възпитаници и с радост установявам, че са, от една страна, изградени специалисти, а от друга, че собственият им почерк е съхранен и развит. Кое е категорично доказателство за наличие на педагогически талант. Доцент Каланова е активен участник в академичния живот на НАТФИЗ „Кр. Сарафов“ – ръководител на специалност „Сценография“, член на Факултетния съвет, член на Академичния съвет, автор е на множество програми, касаещи обучението по сценография в различни специалности. И с това нямам предвид формално изброяване на заслуги, тя няма нужда от това. В ролята си на Декан на ФСИ със съжаление установявам, че не всички преподаватели са склонни да отделят от времето, извън преките си задължения, за развитието на Академията, като водещо учебно заведение в областта на театъра. А доцент Каланова е доказала, че е специалист, на когото НАТФИЗ и в частност Факултет Сценични изкуства могат да разчитат.

Завършвам своето становище с цитат от „Сцената – карта и територия“, който, струва ми се, обобщава професионалното кредо на художника Мира Каланова: „Сцената е може би единственото пространство в света на визуалните изкуства, което с материални средства успява да създава илюзии, които далеч надхвърлят логиката на триизмерния ни свят.“

Убедено и по съвест гласувам с ДА, доц. д-р Мира Каланова да заеме академичната длъжност Професор по сценография и препоръчвам на научното жури да подкрепи нейната кандидатура!

19.04.2022

Доц. д-р Пенко Господинов

гр. София